

Proves d'accés a la universitat

Llengua catalana i literatura

Sèrie 1

Opció d'examen

(Marqueu el quadre de l'opció triada)

OPCIÓ A

OPCIÓ B

Qualificació		
1. Comprensió lectora	1.1	
	1.2	
	1.3	
	1.4	
	1.5	
2. Expressió escrita	2.1	
	2.2	
3. Reflexió lingüística	3.1	
	3.2	
	3.3	
	3.4	
	3.5	
Suma de notes parcials		
Descompte per faltes		
Total		
Qualificació final		

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Etiqueta de qualificació

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

Convocatòria 2017

La prova consta de tres parts: 1) comprensió lectora, 2) expressió escrita i 3) reflexió lingüística. Heu de triar UNA de les dues opcions (A o B) i fer-ne les parts 1 i 2. A més, heu de fer la part 3, que és comuna a totes dues opcions.

OPCIÓ A

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que us plantegem tot seguit.

—¡Es rendeixen! —sento que criden a la meva esquerra. Dret sobre el parapet, veig un home alt i molt magre, vestit de parracs, amb una barba de quinze dies i tot cobert de pols. Un captaire, penso. ¿Què hi fa aquest captaire sobre el parapet?

Alguna cosa li brilla a la màniga de la camisa esquinçada; és un alferes. Posa els braços en creu com si ens volgués abraçar.

—¡Alto el foc! ¡Es rendeixen! —sento uns rugits afònics: són els meus homes.

Llàstima que un moment així es triga més a explicar que a viure. ¡Tots germans!

¡Alto el foc! ¡No ens matem més! ¡No siguem tan bèsties! Que és bonic aquest moment... ¿serà ja el Cel? ¿Potser ja som tots morts i aquest fatxa vestit de parracs és un àngel que ens ve a rebre?

L'àngel esparracat està fent l'ullet als seus, ben amagats dins la trinxera. Ho veig amb els prismàtics. I els fa dissimuladament senyals amb la dreta com un director d'orquestra. ¿Quina simfonia els vol fer tocar? Alguna cosa en honor nostre, evidentment. ¿La mort d'Aase? El comprenc com si llegís en el seu interior: prepareu les bombes de mà i quan vinguin per abraçar-nos...

És el vell truc que nosaltres mateixos hem gastat altres vegades en idèntiques circumstàncies. Els meus llencen els fusells per pujar amb els braços lliures, arravatats d'entusiasme; recordo de sobte que són reclutes, que ignoren aquests trucs tan suats.

—¡Us enganyen! —però no em senten. Crits i confusió; estan com fascinats per aquella abraçada que se'ls brinda. Déu meu, que sigui tan profund en nosaltres aquest desig de ser germans —i que el fem servir per matar-nos més a mansalva...

—¡Imbècils! —torno a cridar, però la meva veu es perd entre l'immens xivarri. La mà, com si pensés pel seu compte, se me n'ha anat a la butxaca del darrere i em trobo la pistola entre els dits com si m'hi hagués nascut. Apunto amb tota la calma; darrere el pic brillant del punt de mira l'home del parapet braceja. Pitjo molt suaument, amb voluptat; el percutor fa un petit so ridícul. Recordo que no hi ha cap bala.

A quatre passes hi ha un soldat mort; recordo vagament que es deia Esplugues i era d'Arbeca. Li prenc el fusell. O potser es deia Arbeca i era d'Esplugues; tant se val, ara no es tracta d'això. Sento la culatada, magnífica; i l'àngel esparracat cau de cara com un titella.

Els meus ho han comprès, per fi; ¡ara ho han comprès tot! L'assalt és una matança a l'arma blanca. Enfonsen el matxet en el ventre de tots, fins dels que cauen de genollons demanant misericòrdia. Els meus crits es perden:

—¿Què feu, bèsties? ¡Deixeu-los! ¡Prou matar!

Ara, almenys, ja estan tots morts, no en podran matar més. A la boca se'ns han fet crostes, ¡quin suplici, la set! En Picó aconseguix fer-nos arribar un mul dels seus amb un bot d'aigua. Bevem com uns hidròpics. És calenta i fangosa i ens sembla la millor que hàgim begut mai.

¡Quina calma més estranya, un cop tips d'aigua! No gosem mirar-nos els uns als altres, com si des d'ara hi hagués entre nosaltres un secret vergonyós. ¿Ens podrem mirar mai més a la cara, després d'això?

Joan SALES. *Incerta glòria*. Barcelona: Club Editor, 2014, p. 149-151. [1a ed., 1956]

1. **Comprensió lectora** [4 punts en total]

1.1. Després de llegir atentament el text anterior, indiqueu si les afirmacions següents són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) Per la trinxera hi va passar un alferes captaire.	☐	☐
b) El captaire dirigia una orquestra.	☐	☐
c) L'enemic feia veure que es volia rendir per atacar-los a traïció.	☐	☐
d) El protagonista avisava els seus, però no el sentien.	☐	☐
e) Els duïen l'aigua dalt d'un mul.	☐	☐

1.2. Trobeu en el text els cinc mots que poden funcionar com a sinònims dels mots o les expressions següents. [0,5 punts]

a) *Estripada*:

b) *Es donen*:

c) *Pletòrics*:

d) *Rebombori*:

e) *Turment*:

1.3. Escriviu el referent dels pronoms següents, marcats en negreta en el text. [0,5 punts]

a) «L'àngel esparracat està fent l'ullet als seus, ben amagats dins la trinxera. Ho veig amb els prismàtics. I **els** fa dissimuladament senyals amb la dreta com un director d'orquestra»:

b) «La mà, com si pensés pel seu compte, se me n'ha anat a la butxaca del darrere i em trobo la pistola entre els dits com si m'**hi** hagués nascut»:

1.4. Expliqueu, en tres línies com a màxim, en què consistia el truc bèl·lic de què es parla en el text. [0,5 punts]

1.5. Resoleu les qüestions següents, relatives a les lectures obligatòries d'aquest curs.

1.5.1. En un màxim de cinquanta mots, expliqueu en quina època històrica es desenvolupa la primera part de l'obra *Bearn o la sala de les nines*, de Llorenç Villalonga. [1 punt]

1.5.2. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *La plaça del Diamant*, de Mercè Rodoreda, són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

Vertader Fals

a) En Quimet, quan va conèixer la Natàlia, li va posar el nom de Colometa.	☐	☐
b) La Natàlia sempre s'aturava a la botiga per mirar vestits.	☐	☐
c) La Natàlia s'ho va haver de vendre tot.	☐	☐
d) Durant la guerra la Colometa va treballar a la Generalitat d'administrativa.	☐	☐
e) La Natàlia no sabia com dir als fills que es tornaria a casar.	☐	☐

1.5.3. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *Bearn o la sala de les nines*, de Llorenç Villalonga, són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

Vertader Fals

a) La Mallorca descrita a <i>Bearn</i> és una societat bàsicament agrària.	☐	☐
b) El mite de Faust és una referència bàsica de la primera meitat de <i>Bearn o la sala de les nines</i> .	☐	☐
c) Don Felip, el capità de cavalleria que vesteix nines, viu tancat a Bearn mentre don Toni és a París amb la neboda.	☐	☐
d) Els senyors de Bearn també tenien un casalot al centre de Ciutat.	☐	☐
e) Don Toni havia fugit a Roma amb un jove.	☐	☐

2. Expressió escrita [3 punts en total]

2.1. Reescriuiu el fragment següent del text passant els fragments d'estil directe a estil indirecte i transformant la veu del narrador de la primera a la tercera persona i del temps present a formes de passat, a partir del començament que us proposem a continuació. Canvieu el que calgui, però tingueu en compte que la redacció resultant ha de ser coherent i estar cohesionada, i ha de contenir tota la informació inclosa en el fragment. [1 punt]

«—¡Es rendeixen! —sento que criden a la meva esquerra. Dret sobre el parapet, veig un home alt i molt magre, vestit de parracs, amb una barba de quinze dies i tot cobert de pols. Un captaire, penso. ¿Què hi fa aquest captaire sobre el parapet?

Alguna cosa li brilla a la màniga de la camisa esquinqçada; és un alferes. Posa els braços en creu com si ens volgués abraçar.

—¡Alto el foc! ¡Es rendeixen! —sento uns rugits afònics: són els meus homes.»

En Lluís sentí que...

- 2.2. En el text assistim a una escena bèlica extremament cruel, terrible per al protagonista. Habitualment som espectadors d'escenes bèliques de ficció o, fins i tot, de conflictes reals, que ens arriben a través de les notícies. Sovint es diu que aquesta exposició continuada a imatges cruels ens hi fa insensibles. Escriviu un text formal i ben estructurat, de cent vint-i-cinc a cent cinquanta paraules, sobre aquesta qüestió. [2 punts]

OPCIÓ B

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que us plantegem tot seguit.

La posició de la dona dins de l'àmbit científic ha evolucionat positivament de manera significativa en els últims anys, especialment en l'última dècada, amb l'aprovació de mesures per a aconseguir la igualtat efectiva entre dones i homes. No obstant això, tot i que el nombre de dones és cada vegada més alt a les universitats, és evident que falta molt de camí per recórrer.

Els estudis estadístics mostren la creixent incorporació de la dona a la universitat. Més enllà de les carreres identificades com a «pròpies del gènere femení», avui la dona és present en altres àrees com les enginyeries, encara que en aquest terreny la seva presència continua essent minoritària.

El nombre de llicenciades és gran, però és igualment gran el nombre de dones que abandonen la carrera acadèmica i, en conseqüència, l'oportunitat de convertir-se en docents universitàries. És necessari, doncs, fer una altra lectura de les dades quan observem que les dones ocupen tan sols entre el 12 % i el 15 % dels càrrecs rellevants o que amb prou feines entre el 4 % i 5 % són catedràtiques o directores de centres d'investigació. La simple dada ja ens obliga a reflexionar sobre el perquè d'aquesta situació.

Només raons culturals poden explicar que sigui tan reduïda la quantitat de càrrecs directius ocupats per dones, a pesar d'existir en aquest moment moltes dones preparades per a ocupar aquests càrrecs d'alta responsabilitat. El fet és preocupant. Però encara ho és més que la societat ho trobi normal. I encara més preocupant és el fet que, en general, siguin les dones mateixes les qui ho tinguin interioritzat com a tal. En la mesura que la dona accepti el rol social que li assigna la societat patriarcal (no pot dedicar-se de manera plena a la seva professió, i dins d'aquesta a la investigació científica, ni a ocupar alts càrrecs de responsabilitat), perpetua aquesta discriminació intolerable.

La visió més àmplia que proporcionen els estudis estadístics sobre aquest fenomen em fa arribar a la conclusió següent: més enllà de l'àmbit personal, no sols existeix encara una clara desigualtat d'oportunitats, sinó que hi ha la necessitat que les dones en prenguem clara consciència i que ens esforcem en tots els àmbits per superar-ho. Ara bé, amb la conscienciació de les dones no n'hi ha prou. Paral·lelament, és imprescindible que la societat habiliti tots els recursos de socialització que calgui per produir el canvi.

Adaptació feta a partir del text d'Ana LLUCH HERNÁNDEZ.

«El camí cap a la igualtat real. La presència de la dona en l'àmbit acadèmic».

Mètode, vol. 76: *Dones i ciència* [en línia] (hivern 2012-2013)

1. Comprensió lectora [4 punts en total]

1.1. Després de llegir atentament el text anterior, indiqueu si les afirmacions següents són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) Som a prop de la igualtat efectiva de gèneres a la universitat.	☐	☐
b) La presència de dones a les enginyeries és majoritària.	☐	☐
c) Que les dones ocupin pocs càrrecs de responsabilitat té una explicació cultural.	☐	☐
d) La societat troba normal la desigualtat entre homes i dones.	☐	☐
e) Si les dones fossin conscients de les desigualtats, es podria millorar la situació.	☐	☐

1.2. Trobeu en el text els cinc mots que poden funcionar com a sinònims dels mots o les expressions següents. [0,5 punts]

a) *Disposicions:*

b) *Quantitatius:*

c) *Importants:*

d) *Assumit:*

e) *Fa perdurar:*

1.3. Escriviu el referent dels pronoms següents, marcats en negreta en el text. [0,5 punts]

a) «En la mesura que la dona accepti el rol social que **li** assigna la societat patriarcal (no pot dedicar-se de manera plena a la seva professió, i dins d'aquesta a la investigació científica, ni a ocupar alts càrrecs de responsabilitat), perpetua aquesta discriminació intolerable»:

b) «més enllà de l'àmbit personal, no sols existeix encara una clara desigualtat d'oportunitats, sinó que hi ha la necessitat que les dones **en** prenguem clara consciència i que ens esforcem en tots els àmbits per superar-ho»:

1.4. Exposeu, en tres línies com a màxim, la tesi principal del text. [0,5 punts]

1.5. Resoleu les qüestions següents, relatives a les lectures obligatòries d'aquest curs.

1.5.1. En un màxim de cinquanta mots, expliqueu com és que els coloms acaben abandonant el colomar, a l'obra *La plaça del Diamant*, de Mercè Rodoreda. [1 punt]

1.5.2. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *La plaça del Diamant*, de Mercè Rodoreda, són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

Vertader Fals

a) En Quimet va conèixer la Natàlia a la pastisseria on treballava la noia.	☐	☐
b) El pastisser es volia casar amb la Natàlia.	☐	☐
c) La Natàlia se sentia cohibida davant d'en Quimet.	☐	☐
d) La Natàlia va haver d'enviar el fill a una colònia durant la guerra.	☐	☐
e) En Quimet va sobreviure a la guerra.	☐	☐

1.5.3. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *Bearn o la sala de les nines*, de Llorenç Villalonga, són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

Vertader Fals

a) A la segona part de la novel·la, don Toni inicia la redacció de les seves memòries.	☐	☐
b) Don Toni i dona Maria Antònia són pares de cinc fills.	☐	☐
c) Don Toni i dona Maria Antònia no han sortit mai de l'illa de Mallorca.	☐	☐
d) Don Felip, l'avantpassat de don Toni, era fabricant de nines.	☐	☐
e) A Bearn hi havia una gran biblioteca.	☐	☐

2. Expressió escrita [3 punts en total]

2.1. Reescriu el fragment següent del text canviant els mots i les expressions subratllats. La redacció resultant ha de tenir el mateix sentit que el fragment original. [1 punt]

«La posició de la dona dins de l'àmbit científic ha evolucionat positivament de manera significativa en els últims anys, especialment en l'última dècada, amb l'aprovació de mesures per a aconseguir la igualtat efectiva entre dones i homes. No obstant això, tot i que el nombre de dones és cada vegada més alt a les universitats, és evident que falta molt de camí per recórrer.»

- 2.2. En el text es fa esment de les desigualtats entre homes i dones a les universitats. Escriviu un text formal i ben estructurat, de cent vint-i-cinc a cent cinquanta paraules, sobre altres situacions socials que reflecteixin que, malgrat els canvis que hi ha hagut, encara hi ha desigualtats en aquest aspecte. [2 punts]

PART COMUNA

3. Reflexió lingüística [3 punts en total]

3.1. Indiqueu l'anàlisi correcta dels pronoms, les oracions o els sintagmes subratllats. [1 punt. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

- 3.1.1. L'àngel esparracat està fent l'ullet als seus, ben amagats dins la trinxera.
 complement o objecte directe   complement o objecte indirecte
 complement predicatiu   complement de règim (o preposicional)
- 3.1.2. És el vell truc que nosaltres mateixos hem gastat altres vegades en idèntiques circumstàncies.
 oració subordinada substantiva de complement del nom
 oració subordinada adjectiva o de relatiu de complement del nom
 oració subordinada substantiva de subjecte
 oració subordinada adjectiva o de relatiu de subjecte
- 3.1.3. Recordo que no hi ha cap bala.
 complement o objecte directe   complement circumstancial (o adjunt)
 atribut   subjecte
- 3.1.4. A quatre passes hi ha un soldat mort; recordo vagament que es deia Esplugues i era d'Arbeca.
 oració subordinada substantiva de complement o objecte directe
 oració subordinada adverbial de complement o objecte directe
 oració subordinada substantiva de complement de règim (o preposicional)
 oració subordinada adjectiva o de relatiu de complement o objecte directe
- 3.1.5. És calenta i fangosa i ens sembla la millor que hàgim begut mai.
 subjecte   complement o objecte directe
 atribut   complement predicatiu
- 3.1.6. Tot i que el nombre de dones és cada vegada més alt a les universitats, és evident que falta molt de camí per recórrer.
 complement o objecte directe   complement circumstancial (o adjunt)
 subjecte   complement del nom
- 3.1.7. Avui la dona és present en altres àrees com les enginyeries, encara que en aquest terreny la seva presència continua essent minoritària.
 oració subordinada adverbial temporal
 oració subordinada adverbial causal
 oració subordinada adverbial concessiva
 oració subordinada adverbial consecutiva
- 3.1.8. La simple dada ja ens obliga a reflexionar sobre el perquè d'aquesta situació.
 complement o objecte directe
 complement de règim (o preposicional)
 complement circumstancial (o adjunt)
 oració subordinada adverbial causal
- 3.1.9. Només raons culturals poden explicar que sigui tan reduïda la quantitat de càrrecs directius ocupats per dones.
 oració subordinada adverbial consecutiva
 oració subordinada substantiva de complement directe
 oració subordinada adverbial causal
 oració subordinada substantiva de subjecte

- 3.1.10.** És imprescindible que la societat habiliti tots els recursos de socialització que calgui per produir el canvi.
- oració subordinada substantiva de subjecte
  - oració subordinada substantiva de complement de l'adjectiu
  - oració subordinada substantiva de complement o objecte directe
  - oració subordinada adjectiva o de relatiu de complement de l'adjectiu
- 3.2.** Completeu les oracions següents amb la forma correcta de les dues que hi ha entre parèntesis. [0,5 punts]
- a)** A casa fa _____ de fred, i som tots _____ fredolics! (*tan / tant*)
  - b)** No he pogut entrar al vagó del metro, hi havia _____ gent. Si hi hagués _____ trens, en podrien augmentar la freqüència de pas. (*massa / prou*)
  - c)** No has estudiat _____. Que no hi ha _____ que t'agradi? (*gens / res*)
  - d)** Encara que el preu de la moto és prou _____, has de tenir en compte que els sous van cap _____. (*avall / baix*)
  - e)** La profecia a _____ et refereixes és la bajanada més gran _____ he sentit mai. (*que / què*)
- 3.3.** Completeu les oracions següents amb la forma verbal correcta del verb que hi ha entre parèntesis. [0,5 punts]
- a)** Sempre ens agradava i ens _____ (*complaure*) rebre premis.
  - b)** Els calçots es _____ (*collir*) al febrer.
  - c)** Quan arriba en Joan, jo sempre _____ (*fugir*) i m'amago, perquè és molt pesat.
  - d)** Estàvem ben cansats, per això hem _____ (*jeure*) una estona després de dinar.
  - e)** Si aquest matí _____ (*rebre*) la invitació a l'acte, encara series a temps d'anar-hi a la tarda.
- 3.4.** Subratlleu en el text següent NOMÉS les cinc grafies que corresponen al so fricatiu alveolar sord [s]. [0,5 punts]
- Jo passo d'anar al casament, no cal insistir-hi. És un esdeveniment pesat, insuportable i del tot insofrible.
- 3.5.** Completeu les oracions següents amb els verbs, substantius o adjectius adequats, derivats dels mots que hi ha entre parèntesis. [0,5 punts]
- a)** Tot el dia demana favors a tothom, li direm la _____ (*pidolar*).
  - b)** Caldria _____ (*blanc*) les parets de la cuina.
  - c)** No es pot tolerar la _____ (*inepte*) d'aquest cap de servei.
  - d)** La seva vida em semblava _____ (*tedi*), sense sorpreses.
  - e)** Es preocupa massa dels fills, s' _____ (*cabòria*) amb qualsevol cosa.

Etiqueta del corrector/a

--	--

--	--

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Institut
d'Estudis
Catalans